

Handläggare
Camilla Jönsson
Jimmy Persson
Tel +46 (0)8 214 930
kansli@ssnf.org

pts@pts.se
diarienummer 21-5384

REMISSVAR GÄLLANDE - PTS HAR TAGIT FRAM FÖRSLAG TILL VILLKOR FÖR LOKALA 5G-TILLSTÅND

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i 200 kommuner. Stadsnäten är nätägare av ny modern IT-infrastruktur och säljer grossistprodukter till både operatörer och tjänsteleverantörer. 94 procent av Sveriges stadsnät är kommunalägda.

Stadsnätetsföreningen verkar för öppna stadsnät, en modell som har varit mycket framgångsrik. I de öppna näten kan operatörer och tjänsteleverantörer, som inte själva äger egen bredbandsinfrastruktur hyra in sig och på så sätt nå ut med sitt tjänsteutbud till slutkunder. Det innebär att aktörer som historiskt inte varit inne i telekomsektorn har en låg inträdeströskel för att erbjuda sina tjänster till allmänheten/näringslivet. Modellen öppna nät innebär att stadsnätet bär ansvaret för det öppna nätet och ska säkerställa att lika och icke-diskriminerande villkor efterlevs samt ska säkerställa god konkurrens i nätet.

Yttrandet

Radiospektrum är en begränsad resurs som får allt större betydelse i samhället. Nu avser Post- och telestyrelsen (PTS) att genomföra tilldelning av lokala tillstånd i frekvensutrymmena 3720–3800 MHz och 24,25–25,1 GHz.

Stadsnätetsföreningen tackar för möjligheten att få svara på remissen.

Generellt

Det är bra att PTS tilldelar lokala tillstånd, dock är det en begränsning att det endast är för inomhustäckning. Stadsnätetsföreningen anser att PTS bör tydliggöra sina avsikter och planer för när lokala tillstånd för utomhustäckning kan tilldelas, och inom vilken frekvens det kan komma att omfatta.

Stadsnätetsföreningen anser att lokala tillstånd ska tilldelas för att komplettera de nationella blocktillstånden. Stadsnätetsföreningens bedömning är att de nationella operatörerna inte kommer att ha möjlighet eller kommersiellt kunna motivera att uppfylla alla lokala behov av fördjupad täckning eller ökad kapacitet som det lokala eller regionala samhället eftersträvar eller har behov av. Det är därför viktigt att de tillstånd som används för att främja den lokala digitaliseringen, utvecklingen och forskningen ges låg inträdeströskel eftersom dessa används för att komplettera och utveckla den täckning som byggs på kommersiella grunder. Det finns ett också ett stort behov av lokala tillstånd från olika aktörer att antingen utveckla och säkerställa samhällets lokala och regionala behov av digitalisering eller för industrin att kunna ligga i framkant och driva teknik och affärsmodeller.

I förslaget från PTS saknar Stadsnätetsföreningen uppgifter om avgifter. De lokala tillståndens avgifter bör ligga på nivåer som motsvarar avgifter för andra typer av tillstånd för användning av t.ex. landmobil

radio. Det är viktigt att prisnivån kan ge förutsättningar för ett brett utnyttjande av det lokala tillståndet i 3,5 GHz- och 26 GHz-banden.

När det gäller tillståndstiden anser Stadsnätetsföreningen att längden på ett tillstånd borde vara minst 5 år och helst 7 år eftersom de flesta avtal som skrivs mellan fastighetsägare och nätägare har den längden. En kortare tillståndstid av en frekvens riskerar att hämma investeringsviljan för radiolösning då risken att bli utan tillstånd är hög mitt i en avtalsperiod vilket är svårt att hantera.

Bakgrund och syfte

"Tilldelningen av frekvensutrymmet ska bidra till att maximera samhällsnyttan över tid. Detta innebär bland annat att tilldelat spektrum ska kunna användas effektivt. Det innebär också att de villkor och regler som sätts upp för tillståndet och tilldelningen inte är mer begränsande än nödvändigt för att uppnå målen."

Stadsnätetsföreningen samtycker till PTS syfte för att uppnå målen, att skapa en mer flexibel och effektiv spektrumanvändning. Däremot bör PTS fundera på de lokala tillståndens syfte utifrån ett täckningsperspektiv.

"PTS avsikt är att tillgodose en mångfald av ovan användningar. I nuläget kommer dock inte tillstånd för lokala yttäckande mobilnät medges tillstånd då störningsrisken är stor och mängden spektrum är begränsad."

Stadsnätetsföreningen anser att PTS förslag om lokalt tillstånd för endast inomhustäckning är en stark begränsning. PTS bör förtydliga skälen till att det endast är lokala tillstånd för inomhustäckning som avses. Men framför allt bör myndigheten tydliggöra sina avsikter och planer för när lokala tillstånd för utomhustäckning kan tilldelas och inom vilken frekvens det kan komma att omfatta.

Med nuvarande tilldelning går det exempelvis inte att skapa lokala FWA-lösningar. Lokala tillstånd kan utgöra ett komplement till utbyggnad och täckning utanför de geografiska områden som normalt byggs ut till följd av kommersiella intressen i mellanhöga frekvensband.

Föreningen vill också att PTS tydliggör sina avsikter när det gäller villkor. Är det lokala spektrumet som PTS nu har för avsikt att tilldela villkorat med att spektrumet endast ska användas till 5G? Hur ser PTS på de två standarderna, 5G Non-standalone (LTE/5G) och 5G Standalone (5G NR)? Finns det någon begränsning när det gäller användningen av de lokala tillstånden?

Samrådsskyldighet för radiotillstånd

"Sedan den 1 januari 2020 gäller nya regler avseende skydd av Sveriges säkerhet vid radioanvändning. För att få tillstånd att använda radiosändare är en förutsättning att det kan antas att radioanvändningen inte kommer att orsaka skada för Sveriges säkerhet. Lagändringarna har införts i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, LEK, och innebär bland annat att PTS har en skyldighet att samråda en tillståndsansökan med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten. Tillstånd kan komma att förenas med villkor om krav som är av betydelse för Sveriges säkerhet."

Stadsnätetsföreningen tolkar det som om att detta innebär att de lokala tillstånden kommer ha samma villkor som vid den nationella tilldelningen. Utifrån att det hur är det tänkt att en säkerhetsprövning ska gå till? Vilka faktorer och parametrar är styrande? Om radionätet är helt lokalt och inte sammankopplas med ett nationellt nät så kan det inte vara ett hot mot Sveriges säkerhet ur ett nätperspektiv. Tillämpning av nätet är däremot en annan sak.

Eftersom denna tilldelning vänder sig till aktörer som kanske är små och lokala bör säkerhetsprocessen vara anpassad, tydlig och enkel för de som söker tillstånden.

3.1 Lokala sändartillstånd

"PTS inriktning är att meddela tillstånd som sändartillstånd vilket innebär att tillståndet kommer att omfatta en geografisk plats med antal radiosändare. Deras positioner ska finnas inom en lokalt sammanhängande avgränsad yta (tillståndsyta) på hel eller del av en fastighet."

PTS bör tydliggöra vad detta innebär.

Vad är minsta möjliga yta?

Vilka aktörer kan ansöka om lokala tillstånd? Kan både nationella och lokala aktörer ansöka om lokala tillstånd? Kan man ansöka för en fastighet eller ett fastighetsbestånd som man inte själv äger?

Kan flera aktörer söka lokala tillstånd för samma geografiska yta (tillståndsyta) i en fastighet?

Hur hanteras ansökan om fler söker till samma fastighet? Exempelvis om flera ansöker lokalt tillstånd för en kommersiell mötesplats? Vem får tillståndet?

Vad är definitionen av en fastighet? Kan det vara ett bestånd som sträcker sig över ett kvarter med olika fastighetsägare, eller måste det ägas av samma fastighetsägare? Kan en fastighet vara ett helt kvarter med olika fastighetsnummer men som ägs av samma fastighetsägare?

Kommer fastighetsbaserat tillstånd finnas?

Kan en ett lokalt tillstånd sökas för fastigheter som har samma ägare, som finns lokalt, men i flera olika regioner? Exempelvis kan en region söka lokalt tillstånd till sina sjukhus? Kan en kommun söka ett lokalt tillstånd för byggnader som har förskolor etc? Går det att påverka vem som får det lokala tillståndet i en fastighet? Exempelvis kan fastighetsägaren själv få förtur? Eller kan fastighetsägaren förordna en aktör som de ska eller vill samarbeta med?

Följer tillståndet fastighetsägaren eller fastigheten vid ett ägarbyte?

Krav på ibrukttagande

"För att säkerställa att frekvenserna faktiskt används så har PTS tagit fram krav på ibrukttagande. Det är viktigt ur ett konkurrenshänseende att ingen aktör kan söka tillstånd i spekulativt syfte."

Stadsnättsföreningen anser att detta är bra. Det bör kunna motverka spekulation av spektrum och förhindra att spektrum blir outnyttjat.

Någon har ett lokalt tillstånd i en fastighet som de tagit i bruk enligt kraven. Vad händer om man slutar använda tillståndet? Finns det krav på återlämnande till PTS?

Om ett tillstånd söks för flera fastigheter i ett bestånd, kan man då följa en införande plan för att få igång användningen av frekvenserna successivt eller måste aktören söka ett tillstånd i taget och sätta igång det direkt för ett fastighetsbestånd?

Tekniska villkor**Allmänt**

"PTS bedömning är att de föreslagna maximala signalstyrke-nivåerna som gäller utanför tillståndsytan ger tillståndshavaren ett rimligt skydd mot störning från geografiskt angränsande lokala nät. Dessa signalstyrkenivåer är dock inte tänkta att garantera ett fullständigt skydd mot all interferens."

Stadsnätetsföreningen stödjer PTS.

Mikael Ek,

Vd